

รายวิชาศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง เครื่องดนตรีนาฏ (๑)

ครูผู้สอน ครูจันทิมา อนุกุล
ครูจิราภรณ์ พยัพพฤกษ์

เรื่อง เครื่องดนตรีนาฏ (๑)

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) จำแนกเครื่องดนตรีแต่ละประเภท
- ๒) วิธีการเก็บรักษาเครื่องดนตรี
- ๓) ตระหนักและเห็นคุณค่าการนำเครื่องดนตรีไปใช้ประโยชน์

นักเรียนฟังเสียงเพลงแล้ว
ได้ยินเสียงเครื่องดนตรีไทย
อะไรบ้าง?

เครื่องดนตรีไทย
แบ่งออกเป็น
๔ ประเภท

เครื่องดีด

เครื่องสี

เครื่องตี

เครื่องเป่า

ประเภท
เครื่องตัด

ประเภทเครื่องดีด

จะเข้

ประเภทเครื่องดีด

พินไผ่, พินน้ำเต้า

ประเภทเครื่องดีด

กระจำปี่

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

การบรรเลงเดี่ยว จะเข้หมู่ เพลง แขกมอญ

เผยแพร่โดย วิเศษดนตรี

เผยแพร่วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

ที่มา [https://www.youtube.com/
watch?v=edUmYtsaBOE](https://www.youtube.com/watch?v=edUmYtsaBOE)

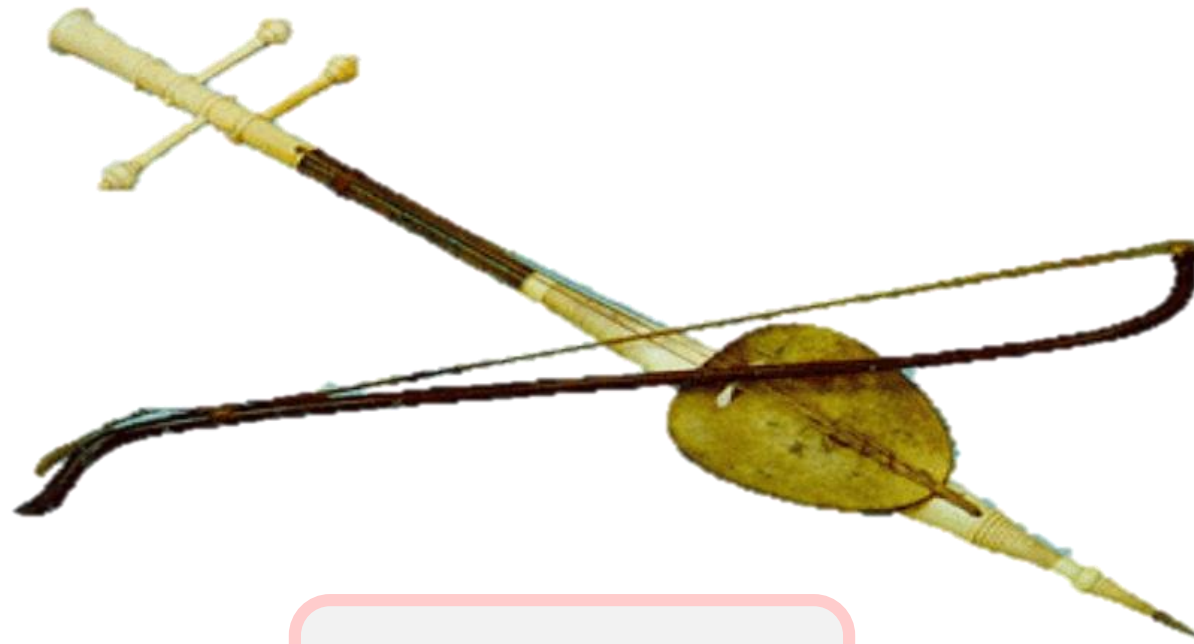
วิธีการดูแลและเก็บรักษา

๑. คลุมจะเข้ด้วยผ้าเพื่อกันฝุ่นละออง
๒. การทำความสะอาดจะเข้ควรใช้ผ้าที่มีความนุ่ม ชุบน้ำหมาด ๆ เช็ดตัวจะเข้
๓. หากนมจะเข้หลุดให้ใช้กาวติดไว้ในตำแหน่งเดิม

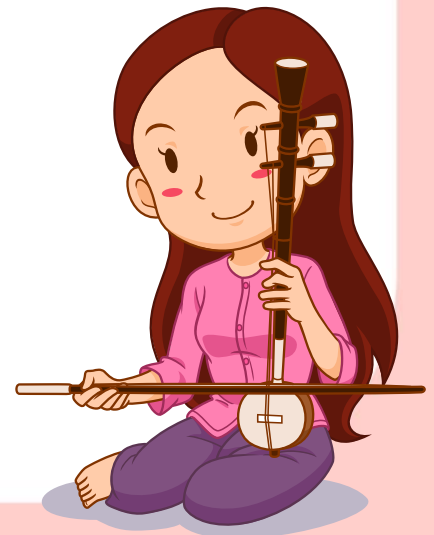

ประเภท
เครื่องสี

ประเภทเครื่องสี

ซอสามสาย

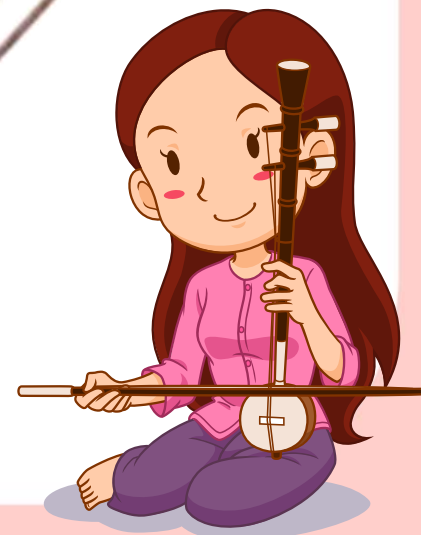

ประเภทเครื่องสี

ซอฮู้

ซอด้วง

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

การบรรเลงเดี่ยว ซอด้วง เพลง พญาโศก

เผยแพร่โดย วิเศษดนตรี

เผยแพร่วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ที่มา https://www.youtube.com/watch?v=JGuJ_jv4TUo

วิธีการดูแลและเก็บรักษา

๑. ผู้บรรเลงควรขึ้นสายซอ และเลื่อนหย่องหรือหมอนให้ยู่กึ่งกลางของหน้าซอ จากนั้นเทียบเสียงของซอตามประเภทซอนั้น ๆ
๒. เมื่อบรรเลงเสร็จ ควรลดสายและปลดหย่องเลื่อนหมอนขึ้นไว้บนขอบกะโหลกซอ เพื่อป้องกัน หน้าซอยุบ
๓. ควรใส่ถุงเก็บเพื่อสะดวกในการเก็บและถือ

ประเภท
เครื่องตี

ทำจากไม้

ทำจากโลหะ

ทำจากหนัง

เครื่องดี ทำจากไม้

กรับพวง

กรับคู่

ระนาดเอก

๑. ชื่อภาพ ระนาดเอก จากเว็บ <https://sites.google.com/site/arisara๐๘๒๔๖๖๑๔๐/home/ranad-xek>

๒. ชื่อภาพ กรับคู่ จากเว็บ <https://churairatmusic.com/th/product/krab-sepa-vvv/>

๓. ชื่อภาพ กรับพวง <https://churairatmusic.com/en/product/krab-puang-๑>

เครื่องตี ทำจากโลหะ

ซ้องวง

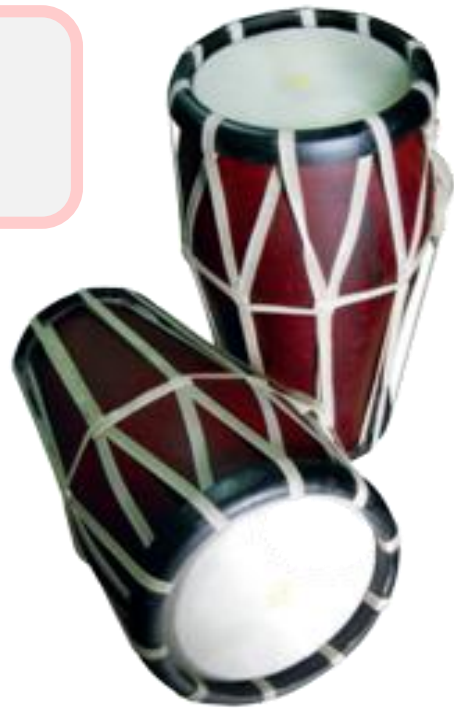
ฉิ่ง

ฉาบ

เครื่องตี ทำจากหนัง

กลองแขก

กลองยาว

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

การบรรเลงเดี่ยว ระนาดเอก เพลง จินฉิมใหญ่

เผยแพร่โดย สำนักการสังคีต กรมศิลปากร

เผยแพร่วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ที่มา [https://www.youtube.com/
watch?v=PPJGoUZjZ-g](https://www.youtube.com/watch?v=PPJGoUZjZ-g)

วิธีการดูแลและเก็บรักษา

๑. ลักษณะการบรรเลงระนาดผู้บรรเลงนั่งพับเพียบ หรือขัดสมาธิ
๒. เมื่อบรรเลงเสร็จต้องปลดเชือกคล้องหุระนาดด้านซ้ายมือลงเพื่อป้องกันไม่ให้เชือกรับน้ำหนักของผืนตลอดเวลา
๓. ควรเก็บไม้ระนาดไว้ได้ราง ไม่วางทิ้งบนพื้น หรือวางบนผืนระนาด
๔. การเคลื่อนย้ายระนาดควรใช้การยก แทนการลากหรือดึง

ประเภท
เครื่องเป่า

ประเภทเครื่องเป่า

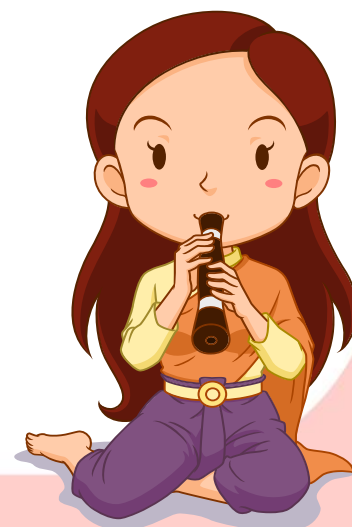
ขลุ่ยเพียงออ

ปี่ใน

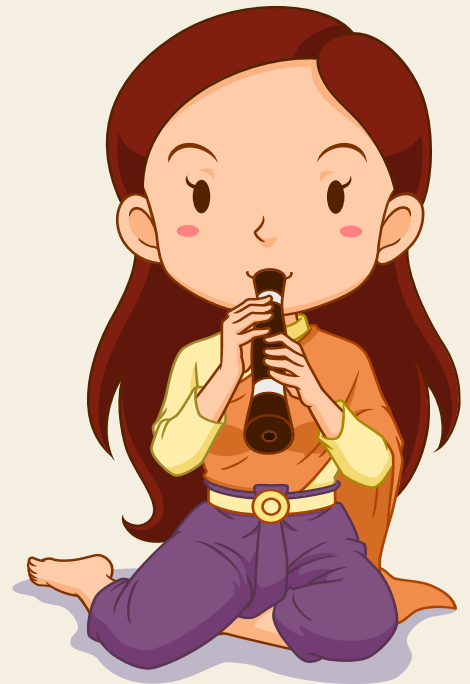

ปี่ชวา

วิธีการดูแลและเก็บรักษา

๑. ทำนึ่งในการเป่า ผู้เป่าสามารถนั่งได้ทั้งท่าพับเพียบ และนั่งขัดสมาธิ นั่งตัวตรง
๒. เมื่อบรรเลงเสร็จควรทำความสะอาดโดยการนำส่วนที่เปียกน้ำลายไปล้างด้วยน้ำสะอาด
๓. ไม่ควรวางขลุ่ยหรือปี่วางไว้กับพื้น
๔. ควรเก็บใส่กล่องหรือถุงให้เรียบร้อย

กิจกรรม เรื่อง เครื่องดนตรีนาฏ

ให้นักเรียนแยกประเภทเครื่องดนตรีไทย
จากภาพที่กำหนด โดยเขียนชื่อเครื่องดนตรี
ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม

๑. ครูปลายทางชี้แจงกิจกรรม
๒. นักเรียนเขียนตารางประเภทของเครื่องดนตรีลงในสมุด
๓. ครูปลายทางให้คำแนะนำในการทำกิจกรรม
๔. นักเรียนลงมือทำกิจกรรม
๕. ครูปลายทางตรวจสอบความถูกต้อง

ประเภทของเครื่องดนตรีไทย

เครื่องดีด	เครื่องสี	เครื่องตี	เครื่องเป่า

เครื่องดนตรีไทย

๑. จะเข้

๒. ฉิ่ง

๓. ปี่ชวา

๔. ซอด้วง

๕. ระนาดเอก

๑. จั้ะเข้

เครื่องดนตรีไทย

๒. ฉิ่ง

๓. ปี่ชวา

๔. ซอด้วง

๕. ระนาดเอก

ประเภทของเครื่องดนตรีไทย

เครื่องดีด	เครื่องสี	เครื่องตี	เครื่องเป่า

ประเภทของเครื่องดนตรีไทย

เครื่องดีด	เครื่องสี	เครื่องตี	เครื่องเป่า
จะเข้	ซอด้วง	ฉิ่ง	ปี่ชวา
		ระนาดเอก	

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง เครื่องดนตรีน่ารู้ (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

สมุด

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

